

HAYVAN DAVRANIŞLARI

HAYVAN DAVRANIŞLARINI ÖĞRENMENİN ÖNEMİ

Öğrenilen bir hayvan davranışı hayvan yetiştiricisine maksimum üretimden daha fazla bir verim elde etmeye ve yetiştiricilikten yararlanmaya yardım eder. Çiftlik hayvanlarının üretim metotlarındaki farklılıklar hayvanın içindeki çevreye göre değişmektedir. Bu çevre hayvanların evrimleştiği ve hayat mücadelesi için davranışlar geliştirdiği çok farklı çevrelerden meydana gelir. Seleksiyon, yetiştirme, besleme ve barındırma gibi idare pratikleri öğrenilen hayvan davranışları modelleriyle ıslah edilebilir.

HAYVAN DAVRANIŞLARINA GİRİŞ

Aristo M.Ö. 350 yıllarında hayvan davranışları konusunda gözlemlerini yazdı. En azından hayvan davranışlarıyla ilgili bilginin pratik uygulaması hayvanların evcilleştirilmesinden beri insanlar tarafından kullanıldı. Hayvanlardan temel davranış örneklerini öğrenme evcilleştirmeyi başarmak için gerekliydi. Bu bilgileri insanlar önceleri hayvanları yakalamaya, hapsetmeye, sürü oluşturmaya, yetiştirmeye, beslemeye ve barındırmaya uyguladı.

Hayvan davranışlarının bilimsel incelenmesi için temel Charles Darwin tarafından iki kitapta ortaya konuldu. 1859'daki "Tabii seleksiyonla türlerin kökeni" ve 1871'deki "İnsan soyu ve cinsiyetle ilgili seleksiyon". Darwinin tabii seleksiyon teorisi modern biyoloji tarafından tasvir edildiği gibi öğrenilen evrime temeldir. Bir tür içindeki bireylerin belli bir çevrede yaşama ve döl verme yeteneklerinde farklılıklar vardır. Populasyonda hayatta kalma için daha iyi uyum gösteren genotiplere doğru bir değişim vardır. Tabii seleksiyon evrim değişikliklerinde önemli bir faktördür.

Hayvan davranışları konusunda önderlik eden iki görüş 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında vardı.

1. Hayvanlar yaptığı her şeyi öğreniyorlar (nurture).
2. Hayvanlar içgüdüsel olarak ne yaptıklarını biliyorlar (nature)

Hayvan davranışları konusunda tamamen doğru olmayan bu iki görüş iki ekstremleri temsil eder (şimdiki görüş; hayvan davranışının içgüdü ve öğrenme arasında bir etkileşimden meydana geldiğidir).

HAYVAN DAVRANIŞLARI TERİMLER BİLGİSİ

Şartlanma (Tavlama):

Hayvan davranışlarında terbiye görüşü Ivan Pavlov, John B. Watson ve B.F. Skinner'in çalışmalarından kuvvetli şekilde etkilendi. Davranışçılar hayvan davranışının şartlanmanın sonucu olduğuna inanıyorlar. Davranışçılar tarafından itibar edilen **klasik ve operant** şartlanma tipi hayvan deneylerine temel oluyor. Şartlanmanın her iki tip elemanı öğrenme durumlarında sık sık takdim ediliyorlar. Klasik şartlanma 19. yüzyıl sonlarında Rus fizyolog Ivan Pavlov tarafından keşfedildi. Köpeklerin yiyecek gördüğünde daima salya akıtıldığını gözlemledi. O bunu şartlanılmayan bir uyarıya şartlanılmayan bir tepki olarak isimlendirdi. Köpeklere yiyecek verildiği zaman zil çalındığında, köpekler yiyecekle ses arasında ilişki kurmaya başladı. Zilin sesi şartlı bir uyarı oluyordu. Göz önünde hiçbir yiyecek olmasa bile, bir müddet sonra köpekler yalnız sesle salya akıtılarak, yiyecekle ses arasında bir ilişki olduğunu öğreniyordu.

Operant şartlanma ödüllendirme ve cezalandırmalı bir sisteme dayanır. Laboratuvar hayvanlarıyla yapılan deneylerde arzulanan davranış için yiyecek bir ödüllendirme olarak kullanılabilir. Hayvanlar bir kafeste bir demir çubuğa basmakla veya bir labirenti doğru olarak çözmekle besine ulaşmayı öğrenebiliyorlar. Domuzlar kendi kendine yemleyici üzerindeki örtüyü kaldırmakla besine ulaşmayı veya otomatik suluklardan suya ulaşmayı öğrenebiliyorlar.

Etoloji (Ethology):

Etoloji tabii bir çevrede hayvan davranışının incelenmesidir. Primer olarak öğrenilen davranıştan daha fazla tabii davranıştan bahseder. Etoloji 1930'larda tamamen Konrad Lorenz ve Nikolas Tinbergen'in çalışmasından geliştirildi. Hayvan davranış modellerinin ismini koyma konusundaki eserleri için fizyoloji yada tıp dalında Nobel Tıp Ödülünü 1973'te Lorenz, Tinbergen ve Karl von Frisch aldı. Lorenz imprinting'i buldu (imprinting: canlının kendi cinsini veya kendisini barındırıcı tanımasını sağlayan doğal eylem). Tinbergen hayvanların hayatta kalma davranışını keşfetti ve Lorenz bal arılarının kovandaki diğer arılara bilgiyi nasıl naklettiğini keşfetti.

Bir etogram (ethogram) bir organizmanın yada bir türün davranış modellerinin resimli bir katalogudur. Etolojide bir etogram tüm davranışlarının manasının verilmesidir. Her bir davranışın sebep, gelişme ve uygun fonksiyonlarını için farklı teoriler geliştirilmiştir. Sonra deneyler teorileri tasdik etmek ya da delillerle çürütmek

için yürütülmüştür. Etogramda tasvir edilen davranış modellerinin çoğu kalıtsal olan; içgüdüsel olan olaylara oturtulmuştur. Çevresel harekete geçirici ses veya olaylar davranış modellerini stimüle eder. Bu harekete geçirici ses ve olaylar salıverici (tahliye edici = serbest bırakıcı) ya da dürtüler (işaret uyarıcıları) diye isimlendirilir ve sinir sistemi tarafından yürütülür. Kur yapma (dalkavukluk) ve saldırganlık gibi sosyal davranışlar salıvericiler tarafından başlatılan davranış modellerinin örnekleridir.

İçgüdü (istidat, insiyak, instinct)

İçgüdüsel olarak davranışlar hayvanlar tarafından sergilenen olay modellerininin sabitlenmesidir. Genel olarak içgüdüsel davranışlar öğrenilmez, fakat bazı durumlarda öğrenme modelleriyle biraz değiştirilebilir. Hayatta kalma davranış modelleri içgüdüsel olmaya eğilimlidir. Dölerme, saldırganlık, saklanma, savunma, kaçma, kur(flört) ve uyarma içgüdü davranış modellerini içine alan bu olaylar, uyandırılan hayvanlarda, türlerin diğer üyelerinden ayırt etmede sık sık sergilenir.

Alışkanlık (itiyat=habituation)

Alışkanlık hayvanlar vasıtasıyla uyarıcıya hevesliliğin (cevap verme hazırlılığı) düzeyinin değiştirildiği bir mekanizmadır. Bir uyarıcı farklı zamanlarda tekrarlandığında, deneysel çalışma, hayvanların normal tepki alışkanlığı olduğunu gösterdi. Sinir sistemi uyarınının normal zemin düzeyine uyum göstermeyi öğreniyor. Farklı bir uyarı yönetilirken ve sonra orijinal uyarıya cevap verilirken hayvan beklenen cevabını onarır.

Muhakeme (usa vurma, uslamlama, reasoning)

Hayvanlar insanların yaptığı aynı manada akli temel alan tartışmalara ulaşmazlar. Mamafih onlar farklı fakat benzer bir durumda sınırlı bir harekete geçmek için bir dereceye kadar hafızalarını kullanabilirler. Bu yetenek çiftlik hayvanlarından daha çok maymun şempanze gibi primatlarda genellikle bulundu.

Zekâ (intelligence)

Hayvan davranışlarınının çoğu içgüdüselidir. Mamafih hayvanlar mühürleme (imprinting=basımlama) ve şartlanma vasıtasıyla öğrenebilir. Öğrenme için nispi yetenek hayvan türleri arasında farklıdır ve bazı zamanlar hayvanların zekâsıyla ilgilidir.

Mühürleme (basımlama, imprinting)

Mühürleme bir türün genci tarafından türün bir üyesini, genellikle anneyi tanıyarak ve takip ederek öğrenmeyi sağlayan bir davranış modelidir. Mühürleme çoğu türün erken gençlik hayatında meydana gelir. Annenin yokluğunda mühürleme

bazı nesnelere meydana gelebilir, mesela farklı bir türün bir hayvanı yada hatta bir insan. Mühürleme için zaman kısadır. Genellikle saatler içinde yada birkaç günde meydana gelebilir.

HAYVANLAR NASIL İLETİŞİM KURARLAR

Evcil hayvanlar arasındaki iletişimin en genel metotları seslendirme, beden hali ve yürüyüş değişikliğidir. Evcil hayvanlar arasındaki iletişimin daha az kullanılan metotları dokunma ve koklamadır. Hayvanlar tehlike işaretleri, ikaz işaretleri, grup içinde sosyal statü, grubun korunan bağlılığı veya hareketi, açlık, yem ihtiyacı, sıkıntı, kur yapma, bölgeyi işaretleme, anneyle temas ve endişe işaretleri, tehdit (gözdağı) ve zevkle iletişim kurarlar. Özel bir amaç için verile seslendirme yada görüş işaretinin tipi türler arasında farklıdır. Bir domuz gelmek ve emzirmek için yavrusuna işaret vermede özel bir hırılda sesi yayar. Yavru domuzlar olduğu yerlerde anne domuzun bilmesine izin veren bir yer sesi çıkaracaklardır. Kızgınlıkta inekler bir boğayı cezp etmek için böğürürler. Boğalar saldırganlıklarını haber vermek için toprağı ön ayaklarıyla eşelerler. Bizon dişileri ve buzağılar birbirlerinden ayrılırlarsa haberleşmek için homurdanmaları kullanırlar. Atlar bir kişnemeye sıkıntılarını gösterirler ve bir ikaz horuldamaıyla iletişim kurarlar. Bazı hayvanlar insan sesinin modeline şiddetine ve perdesine cevap verirler. Bir hayvanda bağırma genellikle aşırı heyecanlanma yaratacaktır. Sık sık kullanılan yumuşak düşük sesler bir hayvanda yatıştırma etkisine sahiptir.

HAYVANLARDA DAVRANIŞI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Genetik

Genetik, tüm davranışın sinir hücreleri ve kasların ürünü olduğu anlamında, hayvan davranışında bir rol oynar. Genetik bilgi beden dokularının gelişimini kontrol etmede, beden hücrelerindeki kimyasal reaksiyonları etkileyen proteinlerin üretimini kontrol eder. Bu özel bir davranış için fizyolojik temeli etkileyebilir.

DeneySEL çalışmalar, özel genlerin ya da gen gruplarının hayvan davranışını etkileyebildiğini gösterdi. Bu davranışın gen ya da gen grupları tarafından kontrol edildiği anlamında değildir. Çevre de davranışın gelişmesi ve görünmesinde rol oynar. Davranış genetik ve çevre faktörlerinin birleştirilmiş bir etkileşimdir.

Çevre

Hayvanlar yaşadıkları çevrede temel olan davranışlarını cevaplarlar ve uyum sağlarlar. Hayvan davranışlarını etkileyen çevre faktörlerinin bazıları şunlardır:

- Kuşatan çevre- Yüksek ve düşük çevre sıcaklık süreleri esnasında, tüm çiftlik hayvanlarının en rahat (konforlu) olacakları çevreyi bulmak için sığınak arama davranış denemesi uygulamayla gösterildi.
- Gün uzunluğu (fotoperiyod)- Bu koyun, keçi ve atlar için çiftleşme mevsimini ve tavuklarda yumurta üretimini etkiler.
- Hayat alanının tipi- Sığır ve koyun gibi sürü hayvanları, çok geniş bir coğrafik bir alanın sınırsız kabulüne izin verilse bile, iyi tanımlanan bir ev çerçevesi içinde durmaya meyillidir.
- Yemin mevcudiyeti- Otlama modelleri mevcut kaba yem miktar ve tipi tarafından etkilenir. Yem azlığında mevcut yem yeme alanının miktarı da davranışı etkiler.
- Sosyal gruplaşma- Sosyal grubun büyüklüğü, üyelerinin yaşı ve hayvanların cinsiyeti hepsi birlikte davranışı etkiler.
- İnsanın davranışı- Hayvanlar genellikle bakıcılığını yapan insanların iyi muamelelerine lehinde, sert muamelelerine aleyhinde tepki gösterirler.

Evciltme

Kârlı çiftlik üretimi için ekonomik önemdeki karakterlere sahip olan damızlık hayvanların seleksiyonu, çiftliklerde kullanılan bu türlerin atalarından farklı davranışları göstermesine sebep oldu. Bugün genellikle çiftlik hayvanları rahattırlar ve insanlar tarafından kontrol edilen çevre şartlarında refah bulurlar. Bugünün yetiştirme programlarında, uysallık ve annelik etme gibi özellikler için bazen seleksiyon yapılır ve kalıtsal özelliklere kadar bu çiftleşmelerin döller ebeveynlerdeki seleksiyon yapılan arzulanan özellikleri göstermeye eğilimli olacaktır.

Fizyoloji

Hayvan davranışları için fiziksel sebeplerden sinir ve endokrin sistemler temel alır. Sinir sistemi dışarıdaki uyarılardan gelen bilgileri alır, işler ve depolar. Endokrin sistemin bezleri beden metabolizmasının kontrolüne yardım etmek için iç ve dış uyarıların her ikisine tepki gösterir.

Duyu sistemleri

Hayvanlar görme, duyma, koklama, tatma ve dokunma sistemleri vasıtasıyla gelen uyarılardan gelen bilgileri alır. Bilgileri almak ve işlemek için bu sistemlerin kapasiteleri türler arasında farklıdır. Genellikle birkaç farklı duyu sisteminden gelen girdiler uygun bir cevabı üretmek için kullanılır.

Bir hayvanın görme alanı gözlerin başta yerleştiği yerle sıkı şekilde ilişkilidir; bu da davranışı etkiler. Sığır, at, koyun ve keçi gibi hayvanlar başın yanlarına doğru yerleşmiş olan nispi şekilde ileriye fırlamış gözlere sahiptir. Bu, yaklaşık tamamen bedeninin etrafını görmesine izin veren, büyük bir panoramik görüş alanı meydana getirir. Başın daha fazla ön tarafında gözü bulunan hayvanlar geniş bir panoramik görüş alanına sahip değildir. Mamafih, daha büyük bir panoramik görüş alanıyla hayvan, daha az derinlikte bir algıyla sonuç veren, daha küçük bir binoküler görüş alanına sahiptir. Çiftlik hayvanlarının ne derece rengi algıladığı, halen iyi bilinmiyor.

Farklı hayvan türlerinin işitme çerçevesine geniş bir varyasyonu vardır. Köpekler, sıçanlar (ratlar) ve yarasalar insanın duyabildiğinden daha üstün ses frekanslarını algılama yeteneğine sahiptir. Çiftlik hayvanları ve kanatlıların insanın frekansı çerçevesinde (20- 20000 hertz=elektromanyetik dalga frekans birimi=her bir saniyedeki titreşim) sesleri duyduğu zannediliyor. Hayvanlar gelen bir sesin yerini belirleyebilir, çünkü sesin kaynağına daha yakın olan kulak sesi diğer kulaktan daha çabuk ve daha gürültülü alır.

Genellikle hayvanlar insanlardan daha fazla yüksek şekilde gelişmiş koklama duyusuna sahiptir. Koklama çiftlik hayvanlarının yem tercihlerinde az bir etkiye sahip olarak ortaya çıkar. İdrar, vaginal salgıları ve bez salgıları kokusunun cinsi uyarı ve çiftleşme davranışında önemli rol oynayarak ortaya çıktığı cinsi davranışta daha önemli bir role sahiptir. Koku bazı çiftlik hayvanlarının yavrularını tanımasına da yardım eder. Kanatlılar genellikle koklama bilgilerini daha az kullanmaktadırlar.

Çiftlik hayvanları, ağız ve burun içine açılan vomeronasal orga diye isimlendirilen bir organa sahiptir. Kanatlılarda bu organ yoktur veya iz bırakmıştır. Memelilerde bu, çiftleşmeye hazır olmayla ilgili koku için özel bir alıcı olarak ortaya çıkar. Tüm çiftlik hayvanları ve kanatlılarda tat tomurcukları diye isimlendirilen tat duyusu organları genellikle dilde bulunur. Tat duyusu daha çok yem tüketimiyle ilgilidir. İnsanın tat tepkileri genellikle tatlı, ekşi, acı ve tuzlu kategorilerine ayrılır; hayvanlar ve kanatlılarla yapılan deneysel çalışmalar, yem tadına tepkilerinin yaklaşık olarak daha çok tatlı, tatsız ve farksıza ayrıldığını gösteriyor

Hayvanlar ve kanatlıların, tat temelinde diğerleriyle karşılaştırarak, bazı yemleri tercih ettiğini gösterdiğini belirlemek için bazı araştırmalara teşebbüs edildi. Kanatlılar tatlı ve acı tatları nispi şekilde farksız olarak tadıyor; kanatlılarla araştırma tadın özel bir yemin kabul ve reddinde başlıca bir faktör olmadığını gösterdi. Saf su artı % 1 sakaroz (toz çay şekeri) eriyiği için bir seçim verildiğinde, buzağuların bir

tercihe sahip olabildiği gösterildi. Koyunlar sıvıda sakaroza bir tercih göstermezken, keçiler sakarozun az yoğunlukları için daha az bir tercih gösterdiler. Genç domuzlar güzel tatlı bir yeme bir tercih gösterdiler. Tavuklar çevre sıcaklığının yalnız birkaç derece üzerindeki yemi reddetmeye eğilimlidirler. Fakat donmaya yakın bir derecede suyu içerler.

Çoğu çiftlik hayvanları iyi gelişmiş bir dokunma duyusuna sahiptir. Mesela bir at gösteri ringinde yönün ya da yürüyüşün değişmesi için binicisinin dizginler ya da bacaklarının hafif bir dokunuşuna tepki vererek idare edilebilir. Domuz gibi bazı hayvanlar, diğer birkaç hayvan dinlenme yapmazken sıkı şekilde birlikte yatmayı severler. Hayvanlar kendilerine bir başkasına sürtünür, kaşır ve itina ile bakarlar. Sığır ve atlar genellikle derilerindeki böceklerin varlığına duyarlıdır ve böcekleri kovmak için kuyruklarını ve başlarını kullanır veya derilerini seğirtirler. Çoğu hayvan okşandığı ve kaşındığı zaman takdirkâr şekilde tepki gösterir.

HAYVANLARIN SERGİLEDİĞİ DAVRANIŞ TIPLERİ

Yeme (Midesine indirme) Davranışı

Yeme davranışı yeme ve içmedir. Sığır, koyun ve keçiler ruminantlardır (geviş getiren)Onlar yemleri tamamen çiğnemeksizin yutarlar, bundan daha sonra bir bol (topak) olarak rumenden ağza geri çıkartırlar, geviş getirirler ve sonra yutarlar. Bu üç tür üst kesici dişlere sahip değildir; bu onların otlamalarındaki tarzını etkiler. Sığırlar ot etrafında dillerini sararlar ve onu alt diş ve üst damak arasında keserek, başın öne doğru bir hareketiyle kopartırlar. Onlar daha kalın dudaklara sahip olduklarından dolayı, en az 6 inç (15.24 cm) yüksekliğindeki otları tercih ederken, toprağa daha yakın otlayamazlar. Koyunlar bitkileri alt diş ve üst damak arasında keserek otlarlar ve sonra dudaklarıyla ağzı içine toplarlar. Koyunlar sığırdan toprağa daha yakın otlarlar. Bu otlama davranışı 1800'lerin sonlarında Amerika Birleşik Devletlerinin batı ovalarında sığır yetiştiricileri ve koyun yetiştiricileri arasında mücadelelere sebep oluyordu. Sığır yetiştiricileri koyunların araziyi harap ettiğine inanıyordu. Çünkü yakın şekilde otlatılan arazide otlar büyüyerek tekrar kaplamıyordu. Sığırlar otları (çimenleri çayırları) ve koyunlar yapraklı ve daha kaba bitkileri tercih etmelerinden dolayı, kontrol edilen bugünün otlatma pratikleri aynı arazide sığır ve koyunun yetiştirilmesine izin verir. Keçiler koyunlara benzer tarzda otlar, fakat ağaçların taze filizlerini tercih etmeye eğilimlidir (arazi üzerinde bulunan dikenli bitkilerin sürgün, ince dal ve yaprakları)

Sığırlar her gün otalamada dörtten dokuz saate kadar ve geviş getirmede aynı zaman miktarının üzerinde zaman harcarlar. Sığırların tipik bir davranış modeli, geviş getirmeyi takip eden otlamaya benzer zamanı harcamaktadırlar, sonra yine geviş getirmeyi takip eden otlamaya dönmektedirler. Koyunlar biraz daha fazla zaman otlamaya (her bir gün tipik şekilde dokuz-on bir saat) ve geviş getirmeye (ruminasyon) her gün yedi-on saatin üzerinde zaman harcarlar. Genellikle koyunların otlama ve geviş getirme süreleri sığırlarinkinden daha kısa aralıklarla meydana gelir.

Atlar her iki üst ve alt dişlere sahiptir, böylece otu bir lokma keserler, çiğnerler ve sonra yutarlar. Onlar ruminant değildirler, yani geviş getirmek için rumen içeriğini ağza getirmezler. Atlar zemine sığırdan daha yakın otarlar. Onlar tipik şekilde sığır ve koyundan daha geniş bir arazide otarlar. Sürterek yerler.

Domuz da her iki üst ve alt dişlere sahiptir, böyle çiğnerler ve yemlerini yutarlar. Domuzlar, mideli olduklarından dolayı rasyonlarında nispi şekilde daha az kaba yem kullanırlar. Yem tüketiminin çoğunu tahıllardan meydana gelir. Domuzlar belli bir zamanda yemin küçük miktarlarını yemeye eğilimlidir ve 24 saat esnasında çok sık yerler. Sindirim davranışları onları bireysel yemlemeye iyi uyum sağlar. Çayır ve merada domuzlar, evciltmeden önceki zamanlarda temel rasyonları kök, tohum, kabuklu yemiş ve böcekler olduğundan bir davranış modeli olarak zemindeki köklere meyillidirler.

Kanatlılarda diş yoktur. Tavuklar ve hindiler sindirmek için yemlerini az yerler. Ördekler yemleri kürekleyerek gagalarını birbirine sürterek yerler. Genellikle kazların dışında, rasyonda önemli kaba yem miktarları kullanılmaz. Genellikle yem ve su tüketimi 24 saat sürede kısa fakat sık sık vuku bulan aralıklarla meydana gelir.

Boşaltım Davranışı

Sığır, koyun, keçi ve kanatlılar ihtiyaç ortaya çıktığı tesadüfî bir zamanda gaita ve idrarlarını çıkarırlar. Atlar, diğer atların evvelce defekasyon yaptığı yerlere, defekasyon yapmaya eğilimlidirler; onlar da ihtiyaç ortaya çıktığı tesadüfî bir zamanda defekasyon yaparlar. Domuzlar genellikle, fırsat bulabilirlerse, koyun arazilerinden uzak arazilerde gaita ve idrarlarını elimine ederler. Onlar sınırlı küçük bir alandaysa, bu model bozulabilir. Lamalar, bir bölge işaretleme metodu olarak dışkı kümeleme davranışı kullanırlar. Lamaların gübre mahalleri, özel yerlerde tamamen kürekle atılan bir lama dışkısı yeriyile otlak (çayır-mera) üzerinde kurulabilir.

Seksüel ve Üreme Davranışı

Bir hayvan seksüel davranışının öğrenilmesi (kur ve çiftleşme) uygun idarî yetiştirme programları için önemlidir. Dikkatli şekilde idare edilen yetiştirme programları, çiftlik hayvanlarındaki ekonomik önemdeki özellikleri vurgulamak için tertip edilir. Seksüel ve üreme davranışı modelleri, çiftlik arazisi veya otlak üzerindeki bunlara kıyasla sınırlı olarak yetiştirilen hayvanlarda birkaç dereceye kadar değiştirilebilir. Hayvan yetiştiricilerinin, hayvancılık sektöründe üretim randımanını maksimize etmek için, bu davranış modellerini öğrenmeye ihtiyacı vardır.

Seksüel davranış modelleri türler arasında farklıdır ama birçok türde genel olan birkaç davranış vardır. Çiftleşme çağrıları, çiftleşme dansları, görsel kurlar ve feromonlar (güzel koku ve kokular) genellikle hayvanların seksüel davranış modellerinin bir kısmıdır. Hayvanlar arsında kurlar ve çiftleşme davranışları primer şekilde içgüdüsel olarak görünür; bu davranış modelleri türlerin hayatta kalmasını iyileştirmek için evrimleşebilir. Hormonlar (dişilerde östrojen, erkeklerde testosteron) seksüel davranış modellerinde bir rol oynar. Genç bir yaşta kastre edilen erkekler, seksüel erginlikten sonra kastre edilenlerden, daha az seksüel davranış gösterirler. Bu hayvanlar tarafından sergilenen bazı seksüel davranışların sonradan öğrenildiğini akla getirmektedir.

Genellikle çoğu memelide olan tipik bir görsel işaret ve çiftleşmek için bir hazırlık gösterme dış dişi genital organlardaki bir değişikliktir; vulvanın şişmesi ve müköz akıntıyı östrusun başlangıcında gösterir. Bazı türlerin dişilerinde idrar ve vaginal akıntıda seksüel cezp edicilere sahiptir. Boğalar, koçlar ve aygırlar, dişilerinin idrar ve vaginal akıntılarında feromonlarını tayin edebilen bir nazal organa sahiptirler. Birkaç türün erkeği türün dişilerini cezp eden güzel koku bezlerine sahiptir. Kanatlılar çiftleşmeye bir hazırlık gösterdiğini bir tip çiftleşme dansıyla ortaya koyarlar.

Çoğu evcil hayvan ve kanatlı poligamdırlar (çok eşlidirler); onlar bir partnerle özel şekilde çiftleşmezler. Bu hayvan yetiştiricilerine üreme amaçları için çok az erkek kullanmaya izin verir. Bazı türlerde bazı tercihli çiftleşmeler meydana getirirlerken, bu genellikle hayvan yetiştirme programlarında başlıca bir problem olmaz. Hayvanların birkaç türü genellikle çiftlik hayvanları olmayanlar monogamdırlar (tek eşlidirler); onlar çift ilişkileri oluştururlar. Bazı büyük kaz ırkları tek çiftle veya iki dişiyle en iyi yetiştirilirler; daha hafif ırkların erkek kazları beş dişiye kadar çiftleşebilirler.

Memelilerde, dikleşen penisi vaginanın içine sokarak ve ejakulasyon yaparak, arkadan dişiye ardılır. Çiftleşme (kopulasyon) bazı türlerde sadece birkaç saniye

sürerek çabuk şekilde meydana gelir; diğer türler kopulasyon esnasında ejakulasyonu yapmak için daha uzun bir zamana ihtiyaç duyarlar. Sığır ve koyunda genellikle vaginanın içine sokulmasıyla hemen meydana gelir. Domuzl genellikle vaginanın içine sokulduktan sonra ejakulasyon yapmak için birkaç dakika gereklidir (tipik olarak 4-6, bazen 20 Dakika kadar uzun). Lamalar kopulasyonda 5-50 dakika tutarlar; gebelik için optimum şartlar, kopulasyon en az 20_25 dakika meydana geldiği zaman, meydana gelir.

Hayvanlar genellikle yalnız kendi türleri içinde çiftleşirler. Bu kurala birkaç istisna evcil hayvanlarda meydana gelir. Bir katır bir dişi at ve bir erkek arasındaki birleşmeden meydana gelen bir hibrittir. Bir erkek at bir dişi eşek ile birleştirildiği zaman yavru bardo diye isimlendirilir. Bu birleştirmelerin her iki yavrusu, genellikle döl verme yeteneğinde olmayan, sterildir. Koyun ve keçiler birlikte hapsedilirse, çiftleşirler; bu çiftleşmeler yavru üretmezler. Hibridasyon lama, guanako (güney amerikaya mahsus deve cinsinden ve lamadan iri bir hayvan) alpaka ve vikunalar arasında mümkündür.

Çiftlik hayvanlarında görsel seksüel davranış modellerin bazıları aşağıdaki şekilde tanımlanır:

Sığır. Sığır östrusun (kızgınlık) başında sinirli olur. Onlar diğer ineklere atlayarak baştan çıkarır ve daha fazla sesli olur. Sürüdeki diğer inekler kızgınlığa gelen ineğe atlamak isterler. İnek tamamen kızgınlıkta olduğunda diğer inekler veya boğalar atladığında durmak ister. Bir boğa bu görsel olaylar tarafından kızgınlığa gelen ineğe cezp edilir. Bir boğa flehmen ismi verilen bir davranışında üst dudağını kıvrarak, kızgınlığa gelen ineği takip etmek ister, butu üzerinde çenesini hareketsiz tutar, vulvayı yalar ve koklar ve başını ufki pozisyonda tutar.

Yüksek libidolu (seks enerjisi veya gayreti) boğalar östrus esnasında birkaç kez inekle çiftleşebilir. Sürüde birkaç inek aynı zamanda östrusta olduğunda; bazı boğalar her inekle çiftleşmek isterken, diğer boğalar kızgınlıkta olan ineklerin yalnız biriyle durdurulabilir. Sık sık otlak yetiştiriciliği kullanan sığır yetiştiricileri, kızgınlığa gelen tüm ineklerin gebe bırakılmasını sağlamak için sürüyle birkaç boğa gezdirirler. Otlak yetiştiriciliği genellikle daha çok etçi sığır sürülerinde uygulanır. Genellikle sütçü sığır yetiştiricileri ineklerini gebe bırakmak için suni tohumlamayı kullanırlar.

Sığır yetiştiricileri östrusun işaretlerini gözlemlmek suretiyle suni tohumlamayla damızlık inekleri için uygun zamanı tayin edebilirler. İneklere ortalama östrus süresinin uzunluğu 16'dan 18 saate kadar değişir. Tohumlama östrus

periyodunda erken şekilde yapılmalıdır; ikinci bir tohumlama yapılırsa östrusun başlangıcından sonra 12- 20 saat yapılmalıdır.

Koyunlar. Genellikle koyunlar östrusa gelirken görüş işaretleri sergilemezler. Koyun yetiştiricileri kızgınlıkta olan koyunları belirlemede tohumlamayı önlemek için önlüklü bir arama koçu kullanabilir. Çoğu koyun ırkları mevsimsel çiftleşirler; onlar sadece sonbaharda kızgınlığa gelirler. Bazı koyun ırkları yılın değişik zamanlarında çiftleşirler.

Koçlar, koyunlardan daha fazla seksüel davranış işaretleri sergiler. Bir koç kızgınlığa gelen bir koyunu takip etmek ister, eksternal genital organları koklar ve yalar, flehmen yapar, başını dişi koyunun yan taraflarına sürter ve göze çarpan bir hareketle ön bacağının birini kaldırır ve indirir.

Keçiler. Ankara ve süt keçileri mevsimsel çiftleşirler; İspanya keçileri yıl boyunca çiftleşmek isterler. Östrusa gelen dişi keçiler, hareketsiz kalamama, kuyruk sallama, diğer keçilere atlama, sık sık idrar yapma, vulvanın şişmesi ve daha sık meleme işaretleri gösterebilir. Tekeler çiftleşme mevsimi esnasında karakteristik bir koku üretirler; bu koku yılın diğer zamanlarında meydana yoktur. Teke kızgınlığa gelen bir dişi keçiyi meydana çıkarmada horuldayarak ses çıkarır.

Domuzlar. Domuzlar östrusun dış işaretlerini sergileyebilir veya sergileyemezler. Sergilendiğinde bu östrus işaretleri, sinirlilik, diğer dişi domuzlara atlama sık sık idrar yapma, hafif akıntıyla vulvanın şişmesi ve arada sırada yüksek sesli homurdanma içerir. Kızgınlıktaki dişi domuz, tükürük ve prepusyal (gulfe=sünnet derisi) kesenin yaydığı feromonlarla tahrik eden erkeği arar (Prepusyal kese penisi kaplayan derinin gevşek kıvrımıdır). Östrustaki dişi domuz erkeğin önünde durmak ister ve kulaklarını hafifçe vurur.

Bir erkek bir grup dişi domuzla konulduğunda, gruptaki herhangi dişi bir domuzla çiftleşmek için gayret eder. Östrustaki dişilere özel şekilde tahrik olmuş olarak görünmez. Erkek domuz, dişi domuzun başının etrafını ve böğrünü dürter ve hırıldaayan seslerle seslenir. Dişi domuz kızgınlıktaysa, çiftleşme için erkeğin atlamasına müsaade eder.

Atlar. Atlar kısmi şekilde mevsimsel çiftleşirler; çiftleşme mevsimi genellikle Mart ve Mayıs arasındadır. Kısıraktaki östrus delillerinin bazıları; sık sık idrar yapma, kuyruğun kaldırılması, hafif müköz bir akıntıyla vulvanın gevşemesini kapsar. Vulva ritmik açılıp kapanma sergiler. Kısırak aygırın onu koklaması ve ısırmasına izin verir. Bazı kısıraklar çiftleşme aktivitelerine hizmette bulunmak için belirti göstermezler.

Kızgınlıktaki dişiyi belirlemek için, çiftleşme mevsimi boyunca günde bir veya iki kere arama aygırlarıyla dişileri araştırmak, iyi bir idari pratiktir.

Aygır dişiye önünden yaklaşır. Kızgınlıkta olmayan bir dişi aygıra tekme atamak ve uzaklaşır. Dişi kızgınlıkta bulunduğunda eğilir ve aygırın atlamasına izin verir. Aygırın seksüel davranışları; dişinin dış genital organların koklanması, ve flehmen yapma, eğilme ve dişinin sağrı bölgesini ısırmayı kapsar.

Lamalar. Lamalar tepede erkekle baş aşağı pozisyonda çiftleşir. 45-50 dakikadan fazla olan çiftleşme dişide ovulasyonu teşvik eder. Ovulasyon, çiftleşmeden 24- 36 saat sonra meydana gelir. Ovulasyonun çiftleşmeyle teşvik edilmesi yüzünden, lamalar östrus işaretleri göstermezler. Onlar yılın herhangi bir zamanında çiftleşebilirler. Dişi tarafından salınan feromonlar doğumda erkekteki çiftleşme içgüdüğü davranışıyla yaklaşabilmesi yüzünden, erkeklerden ayrı tutulmalıdır.

Tavuklar ve Hindiler. Östrus kanatlılarda ortaya konarak gözükmez. Kur ve çiftleşme genellikle erkekler tarafından teşebbüs edilen adet olmuş bir davranıştır. Erkeklerin eylemi, son olarak çiftleşme meydana gelirken sıra ile erkeklerden gelen bir eylem sağlayan dişilerden gelen özel bir cevap sağlamaktır. Erkek kanatlarını çırparak ve vals ve dans tarzında dişiye yaklaşır; ibiğinden veya tavuğun boyun tüylerinden yaklaşabilir ve yakalar. Dişi kabul ederse, kanatlarını yayar ve eğilir. Erkek, dişinin sırtı üzerinde dengede ve ayakta kalmak için ibik ve tavuğun boyun tüylerini yakalayarak kabul eden dişiye biner. Dişi kuyruğunu kaldırır ve kloakasını tersine döndürür; erkek kuyruğunu indirir ve kloakasını tersine döndürür. Kloakalar karşılaşır ve ejakulasyon ile dişi üreme organları içine depolanan sperma bırakılır. Erkek dişiden ayrılmaya adım atar ve bir daire içinde vals yapabilir ve yürüyebilir; dişinin kendisi ayakta durur ve sallanır veya kaçabilir.

Tercihli çiftleşme her iki erkek ve dişide meydana gelir; bazı erkekler bazı dişilerle çiftleşmez veya bazı dişiler bazı erkeklerle çiftleşmez. Bu, bir erkeğin bir grup bir grup dişiyle çiftleşmesinin uygulandığı damızlık sürü kümeslerinde tavuklarla ilgili başlıca üreme problemi olabilir. İnfertil yumurtalar, bazı erkeklerin bazı dişilerle çiftleşmemesinin sonucudur. Suni tohumlama daha yaygın bir yetiştirme pratiği olması yüzünden, bu hindilerde daha küçük bir problemdir.

Devekuşları. Dişi devekuşu, yan taraflarındaki tüylerini eğme ve kabartmakla çiftleşmeye bir hazırlık gösterir. Erkek devekuşları sinirli olur ve tüylerinde daha fazla renk meydana gelir. Erkek, genellikle yerde sığ bir çöküntüye yuvasını hazırlar. Her

iki dişi ve erkek yumurtaları üzerinde otururlar. Devekuşların dişi ve erkekleri hem tek eşli, hem çok eşlidirler.

Emular (Avustralya'da yaşayan küçük boylu bir tür devekuşu) . Emuların dişi ve erkekleri hem tek eşli, hem çok eşlidirler. Dişiler, çiftleşme için erkeği seğerlerken, çiftleşme mevsimi esnasında sinirlidirler. Dişi de yuvaya ait bölgeyi seğer ve savunur. Her iki dişi ve erkek, kur yapma esnasında kurula kurula yürürler ve boyun tüylerini sergilerler. Dişi davul sesi (şakırtı) çıkarır ve hırıltı (homurtu) sesi çıkarır.

Analık (ana-yavru) Davranışı (Bakma ve Bakıma Davet Etme Davranışı) . Çiftlik hayvanlarındaki bakma davranışlarının çoğu, türlerin dişileri tarafından sergilenir. İnekler, koyunlar, dişi domuzlar ve kısraklar, doğurduktan sonra hemen yavrularını yalarlar; bu da yavruyu ayakta durmaya ve meme emmeye teşvik eder. Anne görünüş, koku ve sesle yavrusunu tanımayı öğrenir. Dişi domuzlar ve lamalar doğduktan sonra yavrularını yalamazlar.

Hayvan anneleri yavrularını korurlar. Çiftlik hayvanlarının çoğu türlerinin yavruları, onlar korkuya kapıldığı zaman, sıkıntılı bağırış çıkarırlar. Ana, yavrularına tehdit olarak görünen insan veya hayvanlara daima sinirli şekilde saldırır. Yeni doğmuş yavrulu hayvanlarla çalışan insanlar, yavrusunu korumaya teşebbüs eden annenin zararından sakınmak için, dikkat sarf etmelidir.

Çayırdaki doğuran inekler, genellikle sürüden uzak bir alan ararlar. Buzağı, doğduktan sonra birkaç gün, anne otlarken saklı kalır; anne genellikle, yem ve ot ararken, buzağısından çok fazla uzaklaşmaz. Anne beslemeye izin vermek için geri döner. İnek geri döndüğünde yavrusunu koklar. Bu, onu buzağısı olarak belirlemenin bir metodu olarak görünür. Buzağı annesinin çıkardığı seslerden annesini tanır. Birkaç gün sonra buzağı, anne sürünün geri kalanıyla otlarken, annesini takip eder. Buzağı doğduktan sonra birkaç ayın altında emzirilmediği için, etçi sığır inekleri ile buzağıları arasında özel şekilde kuvvetli bir bağ şekillenir. Her iki inek ve buzağı, süttten kesim zamanında birkaç gün bas bas bağırırlar. Süttçü sığır buzağıları genellikle doğumdan birkaç sat veya bir kaç gün içinde süttten kesildiği için, anne ve buzağı arasında şekillenen bağ kuvvetli şekilde olmaz. Süttten kesim zamanındaki bu farklar yüzünden genellikle, etçi sığır buzağılarından süttçü sığır buzağılarında daha az sarsıcı olur. Süttten kesimin tam zamanında anne ve yavrunun ayrılmasını sağlamak, iyi bir idare pratiğidir.

Diğer çiftlik hayvanlarıyla karşılaştırılınca domuzlar, yavruların tanımak için kuvvetli olarak iyi bir yeteneğe sahip değildir. Bu; yaklaşık olarak aynı yaşta olduğu

zaman kalabalık bir batındaki yavrulardan az bir batındaki yavrulara, yavru domuzları hareket ettirmekle, yetersiz olanların yeterli sayıya yükseltilmesine domuz üreticisine izin verir.

Yukarıda tasvir edilen diğer davranışlar hariç, koyun ve dişi domuzlar yavruları yetiştiren ara türleri sergilerler. Bir koyun öksüz bir oğlağı besler ve oğlağa bakar; Bir dişi domuz öksüz bir kuzuyu besler ve kuzuya bakar.

Tavuk ve hindilerin üretiminde kuluçka makinelerinin kullanılması, bu türlerde anne davranışının nadiren gözlemlendiği manasındadır. Yetiştirilen tavuk ve hindiler, gürk olma davranışını elimine etmek için, seçildiler. Gürk olma bir yumurta yuvasında durmaya dişinin eğilimidir. Daha eski geleneksel tarzda yetiştirilen kanatlılar, yavrularına bakarak ve tehlikelerden koruyarak, annelik davranışı gösteriyorlar. Anne yüksek gıdıklama sesiyle tehlikeyi ikaz eder, yavrularına yem bulur ve yuvadayken onları korur. Kuluçka makineleri genellikle devekuşu ve emuların üretiminde de kullanılır; bu yüzden, üreticiler bu türlerde genellikle anne davranışını gözlemleyemez.

Kavgacı Davranış (combative or agonistic):

Kavgacı davranış, dövüşme, kaçma ve grupta sosyal üstünlüğün kurulmasını içerir. Bu davranış, dişileri meşgul etmek için çok meyleden türlerin erkekleriyle çiftlik hayvanları ve kanatlıların tüm türlerinde meydana gelir. Mamafih çoğu türün dişisi yavrularını korumakta kavgacı olabilir. Yetersiz yem ve yemlik alanı gruptaki bireyler arasında kavgacı davranışı artırabilir.

Kavgacı davranış aynı tür içinde iki birey için genellikle sınırlıdır; aynı zaman da iki yada daha fazla diğerleri tarafından saldırılmak, bir birey için seyrek. Kastre olmuş erkekler kavgacı davranışla nadir meşgul olur.

Kavgacı davranış çiftlik hayvanlarının farklı türleri arasında farklı yollarla gösterilir:

- Sığırlar- Sığırlar tarafından benimsenen tehdit vaziyeti, başın aşağıda tutulmasını, rakibine dik bakma ve arka ayaklarını öne çekmesi ve yere dik durmasını kapsar. Onlar önayak ile yeri eşeler, böğürür ve başıyla bir diğerine toslar (boynuz atar).
- Domuzlar- Yabancı bir erkek domuzla bir araya gelindiği zaman, onlar bir tehdit vaziyetini, yalnız dorsal orta hat (mediyan çizgi) boyunca tüylerini kabartmakla bir diğeri etrafında dönerek, benimser, kulaklarını diker ve başını bir saldırı tarzında kaldırır. Dışarıdaki dişleriyle, hırıltılı sesler altında, bir diğerini kılıç gibi keser ve

gürültülü bir biçimde çiğner (çenesini tıkırdatır ve salyasını akıtır). Dişi domuz ve genç dişi domuzlar ısırır, fakat genellikle erkeklerin dövüş durumundaki yoğunluk kadar değildir.

- Koyunlar- Koyunlar seyrek şekilde dövüşme davranışı sergiler; koçlar biri diğerine başı önde yüklenirler.

- Keçiler- Keçiler biri diğerine, bir çengel hareketiyle başını sallayarak, tosalar.

- Atlar- Atlar dövüş davranışında tekme, ısırma ve ön ayaklarıyla şaha kalkmayla meşgul olurlar.

- Kanatlılar- Tavuklar saldırdıkları zaman, gagalarıyla biri birlerine vururlar; horozlar yavuklardan daha kavgacıdır. Tavuklar saldırgana karşı uysallık göstermek için çömelirler.

- Devekuşları- Bir devekuşu saldırdığı zaman, bir hayvan bakıcısına seri şekilde zarar vermeye yeter, santimetrekareye 35.1 kg (her inç kareye 500 paund) bir kuvvetle tekme atabilir.

- Lamalar- Kastre edilmeyen erkekler, yüksek sesle ve biri diğerine büyük bir kuvvetle yüklenerek saldırırlar. Tüm lamalar sosyal üstünlük, genellikle kavgada yem üzerinde kurmak için biri diğerine tükürük atar. Tükürük atma bazı zamanlar, istenmeyen seksüel ilişkide cesaret kırmanın bir metodu olarak veya sezilen bir tehdidin kovulması için, kullanılır

Sosyal üstünlüğün kurulması, tüm çiftlik hayvanlarında ve kanatlılarda bulunan bir olaydır. Grup içindeki tüm bireyler alan, yem ve seksüel aktiviteyi kullanmayla ilgili bir hiyerarşiye (rütbeye göre sıralama) sahiptir. Gagalama sırası terimi, bir sürüde tavuklarda gagalama davranışı gözlemlendiğinden dolayı, sosyal üstünlüğü tanımlamak için bazen kullanılır. Bir arada gruplandığı zaman, genellikle yaşlı erkekler genç erkekler üzerinde üstünlük kurarlar; üstünlüğün aynı modelleri tüm dişi gruplarında meydana gelir. Farklı yaşlardaki bireyleri içeren cinsel olarak karışık olan gruplarda, genellikle erkekler dişiler üzerinde üstünlüğe sahiptir ve daha yaşlı hayvanlar grubun daha genç üyeleri üzerinde üstünlüğe sahiptir. Grup içinde sosyal üstünlük kurulduktan sonra, grupta meydana gelen kavgacı davranışın miktarı, genellikle azaltılır.

Sürü Davranışı ve Taklit (allelomimetik) Davranışı

Sürü davranışı bir koyun veya hayvan sürüsünde birbirini izleyerek tüm çiftlik hayvanları ve kanatlılar tarafından gösterilir. Bu, muhtemelen yırtıcılardan grubun daha iyi korunmasını sağlamak ve grup tarafından kullanılan bölgeyi savunmak için

geliştirilen içgüdüsel bir davranıştır. Otlak şartları altında bazı türler büyük gruplar içinde otlamaya eğilimlidir; sığır gibi diğerleri otlama amaçları için daha küçük alt gruplara bölünmeye eğilimlidir. Sürü davranışı hayvan gruplarını daha fazla etkili şekilde idare etmeye imkân sağlar.

Bir liderin davranışını takip etmek veya taklit etmek için grup içinde hayvanlarda bir eğilim vardır; bu allelomimetik davranış diye isimlendirilir. Mesela çayırdan otlayan sığır sürüsündeki bir inek çayırdan ahıra hareket etmeyi başlatabilir ve sonra diğer inekler lider ineği takip ederler. Lider gruptaki üstün hayvan veya en yaşlı hayvan olabilir; bu türden türe ve gruptan gruba fark eder.

Araştırma Davranışı

Tüm hayvanlar çevrelerine merak sergilerken, bu araştırma davranışını gösterme derecesi, türler arasında ve hayvanların yaşlarıyla farklıdır. Sığır, domuz ve atlar, özellikle yeni bir ortama yerleştikleri zaman çevrelerinin keşfinde daha sinirli olmaya eğilimlidir. Merak sergilerken, koyun ve kanatlılar çevreyi keşfetme yada objelere tepki verme, sahalarına giren insanların içine girme konusunda çok ürkektirler. Bir türün daha genç üyeleri daha yaşlı üyelerden çok araştırma davranışı sergilemeye eğilimlidir. Araştırma davranışıyla meşgul olduğu zaman hayvanlar, meraklarını gidermek için, koklar, gözlemler, dinler, dokunur ve tadar.

Barınak Arama Davranışı

Sıcak havalarda; çiftlik hayvanları gölge ararlar. Domuzlar serinlemek için çamura yattıkları, gölgede ıslak bir yer ararlar. Koyunlar kayıtsız olurlar ve uzanmış bir pozisyonda yan tarafları üzerinde doğru yatarlar. Sığırlar nefes nefese kalırlar, böğürürler, terlerler ve su tüketimini artırırlar. Ruminantlar (geviş getirenler) yem tüketimini azaltırlar. Otlaktaki hayvanlar, serin saatlerde özellikle geceleyin otlarlar.

Soğuk havalarda; hayvanlar beden ısılarını muhafaza etmeye çalışırlar. Domuzlar birbirlerine sıkışarak, bazen birbirleri üzerine üşüşerek yatarlar. Sığırlar, koyunlar ve atlar, soğuk bir kış fırtınası esnasında, rüzgârdan yüzlerini uzaklaştırırlar.

Kanatlılar diğer çiftlik hayvanlarından daha az barınak arama davranışı gösterirler. Günlük civcivler, ısı çok soğduğunda, birbirlerine sıkışırlar, yığılabirler ve boğulabilirler; Bu problemten sakınmak için, ilk birkaç gün esnasında ana makinesinde kapalı tutulması zorunludur. Soğuk karlı havalarda esnasında, sık sık arazideki hindiler barınak aramazlar; kayıplar çok yüksek olabilir.

Bazı Anormal Davranışlar

Anormal davranış modellerinin bir varyetesi, çiftlik hayvanlarında ve kanatlılarda ortaya çıkabilir. Bunlardan bazıları, sınırlı alanda sıkışmaya bağlı, kapalı-yetiştirmelerle ilgilidir. Bir arada yetiştirilen erkek hayvanlar da bazı anormal davranışlara liderlik edebilirler.

Tavuklar kuyruk, kloaka ve ibiklerini gagalayarak kanibalizmle meşgul olurlar; bu problem ölümlere neden olmak için yeterince ciddi olabilir. Gaga kesme ve ışık yoğunluğunun azaltılması iki kontrol tedbiridir. Yüksek üretim yapan tavuklar kanibalizmle meşgul olmaya çok meyillidirler. Bu problem saldırgan davranıştan daha ziyade yemeleme davranışıyla ilgili görünür.

Kuyruk ve kulak ısırma; özellikle iki farklı grup, onlar yaşlı olduktan sonra, karıştırıldıkları zaman domuzlar arasında ortaya çıkabilir. Bu davranışın sonucu olan kan akması kanibalizme öncülük edebilir. Yavru domuzlarda kuyruk kesme, bundan korunmaya yardımcı olmak için bazen yapılır.

Bazen homoseksüel (eşcinsel) davranış, tüm erkek grupları bir arada yetiştirildiği zaman birkaç türün erkekleri arasında ortaya çıkar. Onlar cansız nesnelere seksüel davranış gösterebilir; mastürbasyon erkek sığır ve erkek atlar arasında geneldir.

Atlar genellikle kötü huy olarak kaynaklanan anormal davranışların bir numarasını gösterebilirler. Bazen, dişiler yavrularını reddederler; özellikle inekler ve koyunlar anormal annelik davranışının bu tipine meyillidirler. Yeni doğanlarla anaların bağlanması kokuyla sıkı şekilde ilgilidir; koku, bu erken şekilde tanımanın engellenmesinin bir delili olarak, buzağı veya kuzuyu reddetmek için anneye rehberlik edebilir.